Downloaded via the EU tax law app / web

62015CJ0269
EUROOPA KOHTU OTSUS (kümnes koda)

26. oktoober 2016 (*1)

„Eelotsusetaotlus — Sotsiaalkindlustus — Määrus (EMÜ) nr 1408/71 — Artikkel 4 — Esemeline kohaldamisala — Kinnipidamised seadusega ette nähtud pensionidelt ja kõigilt muudelt täiendavatelt soodustustelt — Artikkel 13 — Kohaldatava õiguse kindlaksmääramine — Elukoht teises liikmesriigis”

Kohtuasjas C?269/15,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Hof van Cassatie (Belgia kassatsioonikohus) 18. mai 2015. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 8. juunil 2015, menetluses

Rijksdienst voor Pensioenen

versus

Willem Hoogstad,

menetluses osales:

Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering,

EUROOPA KOHUS (kümnes koda),

koosseisus: A. Borg Barthet koja presidendi ülesannetes, kohtunikud E. Levits ja F. Biltgen (ettekandja),

kohtujurist: E. Sharpston,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

—

Belgia valitsus, esindajad: M. Jacobs ja L. Van den Broeck, keda abistasid advocaat N. Bonbled ja advocaat A. Percy,

—

Euroopa Komisjon, esindajad: G. Wils ja D. Martin,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

otsuse

1

Eelotsusetaotlus käsitleb küsimust, kuidas tõlgendada artiklit 13 nõukogu 14. juuni 1971. aasta määruses (EMÜ) nr 1408/71 sotsiaalkindlustusskeemide kohaldamise kohta ühenduse piires liikuvate töötajate, füüsilisest isikust ettevõtjate ja nende pereliikmete suhtes (muudetud ja ajakohastatud nõukogu 2. detsembri 1996. aasta määrusega (EÜ) nr 118/97 (EÜT 1997, L 28, lk 1; ELT eriväljaanne 05/03, lk 3) ning muudetud nõukogu 29. juuni 1998. aasta määrusega (EÜ) nr 1606/98 (EÜT 1998, L 209, lk 1; ELT eriväljaanne 05/03, lk 308)) (edaspidi „määrus nr 1408/71“).

2

Eelotsusetaotlus on esitatud Rijksdienst voor Pensioenen’i (riiklik pensioniamet, edaspidi „ONP“) ja Willem Hoogstadi vahelises kohtuvaidluses seoses kinnipidamistega talle 2008. aasta veebruaris makstud täiendava pensionikapitali väljamakselt.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

3

Määruse nr 1408/71 artikkel 1 sätestab:

„[…]

j)

õigusaktid – liikmesriigi seadused, määrused ja muud õigusaktid ning kõik muud rakendusmeetmed, nii praegu kehtivad kui ka tulevased, mis on seotud artikli 4 lõigetes 1 ja 2 loetletud sotsiaalkindlustusliikide ja ?skeemidega või artikli 4 lõikes 2a käsitletud mitteosamakseliste erihüvitistega.

Mõiste ei hõlma töösuhte poolte vaheliste olemasolevate või tulevaste lepingute sätteid, olenemata sellest, kas võimuorganid on teinud nende kohta otsuse, millega need on muudetud kohustuslikuks või on laiendatud nende ulatust. Juhul kui selliste sätetega:

i)

jõustatakse eelmises lõigus osutatud seaduste ja määrustega ettenähtud kohustuslik kindlustus

või

ii)

luuakse kindlustusskeem, mida haldab sama asutus kui see, mis haldab esimeses lõigus osutatud seaduste ja määrustega loodud kindlustusskeeme,

võib mõiste piire igal ajal laiendada asjaomase liikmesriigi deklaratsiooni põhjal, millega täpsustatakse kindlustusskeemide liigid, mille suhtes käesolevat määrust kohaldatakse. Selline deklaratsioon tehakse teatavaks ja avaldatakse vastavalt artikli 97 sätetele.

[…]“.

4

Määruse nr 1408/71 artikli 4 lõikes 1 on sätestatud:

„Käesolevat määrust kohaldatakse kõigi õigusaktide suhtes, mis reguleerivad järgmisi sotsiaalkindlustusliike:

a)

hüvitised haiguse ning raseduse ja sünnituse korral;

b)

invaliidsushüvitised, sealhulgas hüvitised, mis on mõeldud töövõime säilitamiseks või parandamiseks;

c)

vanadushüvitised;

d)

toitjakaotushüvitised;

e)

tööõnnetus- ja kutsehaigushüvitised;

f)

matusetoetused;

g)

töötushüvitised;

h)

perehüvitised.“

5

Määruse artikkel 13 on sõnastatud järgmiselt:

„1. Vastavalt artiklitele 14c ja 14f alluvad isikud, kelle suhtes käesolevat määrust kohaldatakse, ainult ühe liikmesriigi õigusaktidele. Kõnealused õigusaktid määratakse kindlaks vastavalt käesoleva jaotise sätetele.

2. Arvestades artikleid 14–17:

[…]

f)

isik, kelle suhtes liikmesriigi õigusaktid ei ole enam kohaldatavad, ilma et teise liikmesriigi õigusaktid oleksid muutunud tema suhtes kohaldatavaks vastavalt mõnele eelmistes punktides sätestatud reeglile või vastavalt artiklites 14–17 ettenähtud erisätetele, allub oma elukohajärgse liikmesriigi õigusaktidele üksnes nimetatud õigusaktide sätete kohaselt.“

6

Sama määruse artikli 33 lõikes 1 on sätestatud:

„Liikmesriigi asutus, kes on vastutav pensioni maksmise eest ja kes kohaldab õigusakte, mis sätestavad pensionäride sissemaksete kinnipidamise haigus- ning rasedus- ja sünnitushüvitiste katmiseks, võib teha selliseid asjakohaste õigusaktide järgi arvutatud kinnipidamisi sellise asutuse väljamakstavatest pensionidest selle määrani, mis kõnealuse liikmesriigi asutusel tuleb kanda artiklite 27, 28, 28a, 29, 31 ja 32 alusel antavate hüvitiste kuludena.“

Belgia õigus

7

14. juuli 1994. aasta kooskõlastatud seaduse kohustusliku ravi- ja hüvitiskindlustuse kohta (wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen gecoördineerd op 14 juli 1994, Belgisch Staatsblad, 27.8.1994, lk 21524, edaspidi „14. juuli 1994. aasta kooskõlastatud seadus“) põhikohtuasja asjaoludele kohaldatava redaktsiooni artikli 191 esimese lõigu punkt 7 sätestab:

„[S]eadusega ette nähtud vanadus-, väljateenitud aastate, teenistusaastate ja toitjakaotuspensionidelt või muudelt nendega võrdsustatud soodustustelt ning igalt soodustuselt, mis pensioni täiendab – isegi juhul, kui pensioniõigust ei ole veel omandatud –, ning mida makstakse seaduse, määruse või muud õigusaktide alusel või töölepingust, ettevõtja töökorralduse eeskirjadest või ettevõtja või sektori kollektiivlepingust tulenevate sätete alusel[, tehakse kinnipidamine määras 3,55%]. Kinnipidamine tehakse ka pensioni asendavalt või täiendavalt soodustuselt, mida ettevõtjaga sõlmitud kollektiivlepingu või ettevõtja antud individuaalse pensionilubaduse alusel makstakse füüsilisest isikust ettevõtjale.“

8

Kuninga 15. septembri 1980. aasta dekreet, millega rakendatakse 14. juuli 1994. aasta kooskõlastatud seaduse kohustusliku ravi- ja hüvitiskindlustuse kohta artikli 191 esimese lõigu punkti 7 (koninklijk besluit tot uitvoering van artikel 191, eerste lid, 7°, van de wet betreffende de de verpflichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, Belgisch Staatsblad, 23.9.1980, lk 10869), põhikohtuasja asjaoludele kohaldatava redaktsiooni artikkel 3bis sätestab:

„Artikli 2 lõikes 1 ette nähtud igakuised summad määratakse kindlaks mitte enne selle kalendriaasta lõppemist, mille jooksul on pensione ja täiendavaid soodustusi makstud. Kuid isikutele, kes ei ole veel pensionärid, makstud ühekordsete soodustuste puhul laieneb igakuiste summade kindlaksmääramine ka järgmistele aastatele kuni soodustuste saaja tavalisse

pensioniikka jõudmiseni. Võimalik vahe kompenseeritakse alles pärast seda, kui [ONP] on kindlaks teinud, et pensionide ja täiendavate soodustuste kumuleeritud brutosumma on alammäärast väiksem.“

9

30. märtsi 1994. aasta seaduse sotsiaalõigusnormide kehtestamise kohta (wet van 30 maart 1994 houdende sociale bepalingen, Belgisch Staatsblad, 31.3.1994, lk 8866, edaspidi „30. märtsi 1994. aasta seadus“) põhikohtuasja asjaoludele kohaldatava redaktsiooni artikli 68 lõikes 1 on antud järgmine määratlus:

„[…]

c)

täiendav soodustus – igasugune soodustus, mis punktis a või b nimetatud pensioni täiendab, isegi kui pensioniõigust ei ole veel omandatud, ja mida makstakse seaduse, määruse või muu õigusakti või töölepingust, ettevõtja töökorralduse eeskirjadest või ettevõtja või sektori kollektiivlepingust tulenevate sätete alusel, olenemata sellest, kas väljamakse toimub perioodiliselt või kapitalimaksena.

Punkti c tähenduses täiendavaks soodustuseks loetakse ka:

punkti a alapunktis 1 määratletud pension, mis makstakse välja kapitalimaksena;

igasugune isikule individuaalse pensionilubaduse alusel makstav soodustus, olenemata selle isiku staatusest [...]“.

10

30. märtsi 1994. aasta seaduse artikli 68 lõike 5 teine ja viies lõik sätestavad:

„Kui väljamakset tegev Belgia asutus maksab täiendava soodustuse välja pärast 31. detsembrit 1996 kapitalimaksena, mis on suurem kui 2478,94 eurot, peab ta kõnealuse makse tegemisel pidama kapitali brutosummast omal algatusel kinni 2%.

[…]

Kui seadusega ette nähtud pensioni lõppsumma esimesel väljamaksmisel pärast kapitalimakset on lõike 2 kohasel kinnipidamisel protsendimäär väiksem, kui kapitalimakselt tehtud kinnipidamise puhul, siis hüvitab [ONP] pensionisaajale erinevuse kapitalimakselt kinnipeetud summa ja lõike 2 kohase kinnipidamise protsendimääraga korrutatud kapitalimakse summa vahel. Kui hüvitamine toimub hiljem, kui kuus kuud pärast seadusega ette nähtud pensioni lõppsumma esimest väljamaksmist, siis on [ONP] kohustatud maksma pensionisaajale viivist hüvitatud summalt. Viivist 4,75% aastas hakatakse arvestama kuuekuulise tähtaja möödumisele järgneva kuu esimesest päevast alates. Kuningas võib viivisemäära muuta.“

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus

11

Madalmaade kodanik W. Hoogstad töötas ajavahemikul 1. novembrist 1996 kuni 31. detsembrini 2004 Belgia tööandja juures, kes tegi tema eest täiendava pensioni sissemakseid kahte pensionifondi. Pärast kutsetegevuse lõpetamist asus W. Hoogstad 2007. aastal elama Iirimaale

koos oma abikaasaga, kes on selle liikmesriigi kodanik.

12

2008. aasta veebruaris, kui W. Hoogstad sai 60aastaseks, maksti talle kapitalimaksena välja kaks täiendavat pensioni.

13

Belgias tehti neilt väljamaksetelt kaks kinnipidamist. Esmalt peeti vastavalt 14. juuli 1994. aasta kooskõlastatud seaduse artikli 191 esimese lõigu punktile 7 kinni 3,55% riikliku ravi- ja invaliidsuskindlustusameti kasuks, kelle ülesanne on jaotada see sissetulek ravikindlustuse eest vastutavate asutuste vahel. Teiseks peeti vastavalt 30. märtsi 1994. aasta seaduse artiklile 68 kinni 2% ONP kasuks, et suurendada solidaarsust eri liiki pensionäride vahel (solidaarsusmakse) ja teha valikulised kohandused kõige madalamate pensionide tõstmiseks.

14

31. detsembril 2009 esitatud hagiavalduses nõudis W. Hoogstad kinnipeetud summade hüvitamist, sest nende kapitalimaksete tegemise ajal ei olnud tema suhtes kohaldatavad sotsiaalkindlustust reguleerivad Belgia õigusaktid.

15

Arbeidsrechtbank Brussel (Brüsseli esimese astme töökohus) kohustas 28. oktoobri 2011. aasta otsusega riiklikku ravi- ja invaliidsuskindlustusametit ja ONPd kinnipeetud summad hüvitama. ONP esitas pärast apellatsioonkaebuse esitamist Arbeidshof Brusselile (Brüsseli kõrgem töökohus, Belgia) ka kassatsioonkaebuse.

16

ONP väidab, et täiendava pensioni kapitalimaksed W. Hoogstadile põhinesid pensioniskeemidel, mis ei ole määruse nr 1408/71 artikli 1 punkti j esimese lõigu tähenduses „õigusaktid“, mistõttu ei kuulu see pensionikapital määruse esemelisse kohaldamisalasse. Järelikult ei ole täiendavatelt pensionidelt tehtud kinnipidamised määruse artikli 13 lõikega 1 vastuolus.

17

Neil asjaoludel otsustas Hof van Cassatie (Belgia kassatsioonikohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas määruse nr 1408/71 artikli 13 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus kinnipidamised – näiteks 14. juuli 1994. aasta kooskõlastatud seaduse artikli 191 esimese lõigu punkti 7 kohaselt tehtav kinnipidamine ja 30. märtsi 1994. aasta seaduse sotsiaalõigusnormide kehtestamise kohta artikli 68 kohaselt tehtav solidaarsusmakse kinnipidamine – hüvitistelt, mille maksmine põhineb Belgia täiendavatel pensioniskeemidel, mis ei ole õigusaktid viidatud määruse artikli 1 punkti j esimese lõigu tähenduses, juhul kui nimetatud hüvitisi makstakse õigustatud isikule, kes ei ela Belgias ja kelle suhtes on nimetatud määruse artikli 13 lõike 2 punkti f kohaselt kohaldatav tema elukohaliikmesriigi sotsiaalkindlustuskeem?“

Eelotsuse küsimuse analüüs

Vastuvõetavus

18

Belgia valitsus väidab esmalt, et eelotsusetaotlus on vastuvõetamatu, sest eelotsusetaotluse esitanud kohus lähtub ekslikust eeldusest, et kinnipidamised hüvitistelt, mille maksmine põhineb Belgia täiendavatel pensioniskeemidel, on lõplikud ning neid ei hüvitata. Võttes aga arvesse seda, et esialgu kinni peetud summad on täies ulatuses hüvitatud, ei ole taotletud tõlgendust põhiohtuasja vaidluse lahendamiseks tegelikult vaja.

19

Järjepideva kohtupraktika kohaselt on üksnes liikmesriigi kohtul, kelle lahendada on vaidlus ja kes vastutab langetatava kohtuotsuse eest, pädevus kohtuasja eripära arvestades hinnata, kas kohtuotsuse tegemiseks on vaja eelotsust ja kas Euroopa Kohtule esitatud küsimustel on kohtuasja seisukohast tähtsust. Järelikult, kui esitatud küsimused puudutavad liidu õiguse tõlgendamist, on Euroopa Kohus reeglina kohustatud eelotsuse tegema (vt eelkõige kohtuotsused, 15.6.2000, Sehrer, C?302/98, EU:C:2000:322, punkt 20, ning 25.10.2012, Folien Fischer ja Fofitec, C?133/11, EU:C:2012:664, punkt 25).

20

Siseriikliku kohtu esitatud eelotsuse küsimusele vastamisest keeldumine on võimalik vaid siis, kui on ilmselge, et liidu õiguse tõlgendamise küsimusel ei ole mingit seost põhikohtuasja asjaolude või esemega või kui kõnealune probleem on oletuslik või kui Euroopa Kohtule ei ole teada talle esitatud küsimusele tarviliku vastuse andmiseks vajalikud faktilised ja õiguslikud asjaolud (vt eelkõige kohtuotsused, 22.6.2010, Melki ja Abdeli, C?188/10 ja C?189/10, EU:C:2010:363, punkt 27, ning 28.2.2012, Inter-Environnement Wallonie ja Terre wallonne, C?41/11, EU:C:2012:103, punkt 35).

21

Käesoleval juhul ei ole aga tegemist sellise olukorraga, kuna eelotsusetaotluse esitanud kohus on selgesti märkinud, mis põhjusel ta eelotsuse küsimuse esitas, ning sellele küsimusele antav vastus on tema lahendada oleva vaidluse kohta otsuse tegemiseks talle vajalik.

22

Järelikult tuleb eelotsusetaotlus lugeda vastuvõetavaks.

Sisulised küsimused

23

Eelotsusetaotluse esitanud kohus palub oma küsimusega sisuliselt selgitada, kas määruse nr 1408/71 artikli 13 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus sellised õigusnormid, nagu on kõne all põhikohtuasjas, mis näevad ette solidaarsusmakse kinnipidamise täiendavate pensioniskeemide hüvitistelt, kuigi selliste pensionide saaja ei ela selles liikmesriigis ja tema suhtes on määruse artikli 13 lõike 2 punkti f kohaselt kohaldatavad tema elukohaliikmesriigi sotsiaalõigusaktid.

24

Eelotsusetaotluse esitanud kohtu küsimusele tarviliku vastuse andmiseks olgu kõigepealt meenutatud, et määruse nr 1408/71 artikli 1 punkti j esimeses lõigus on „õigusaktid“ määratletud

kui liikmesriigi seadused, määrused ja muud õigusaktid ning kõik muud rakendusmeetmed, nii praegu kehtivad kui ka tulevased, mis on seotud artikli 4 lõigetes 1 ja 2 loetletud sotsiaalkindlustusliikide ja ?skeemidega.

25

Artikli 1 punkti j kohaselt ei hõlma termin „õigusaktid“ aga töösuhte poolte vaheliste olemasolevate või tulevaste lepingute sätteid, olenemata sellest, kas võimuorganid on teinud nende kohta otsuse, millega need on muudetud kohustuslikuks või on laiendatud nende ulatust.

26

Kuigi eelotsusetaotluse enda sõnastusest nähtub, et hüvitised, mida põhikohtuasjas sai W. Hoogstad täiendavatest pensioniskeemidest, mis „ei ole õigusaktid viidatud määruse artikli 1 punkti j esimese lõigu tähenduses“, võib sellistelt täiendavatelt pensioniskeemidelt kinnipeetud makse siiski kuuluda määruse kohaldamisalasse.

27

Euroopa Kohus on varem otsustanud, et mõistet „õigusaktid” iseloomustab selle ulatuslik sisu, hõlmates kõiki liikmesriikide võetud seadusandlikke, määrusandlikke ja haldusmeetmeid, ning seda tuleb mõista nii, et nimetatud mõistega peetakse silmas kõiki selles valdkonnas kohaldamisele kuuluvaid siseriiklikke meetmeid (kohtuotsus, 26.2.2015, de Ruyter, C?623/13, EU:C:2015:123, punkt 32).

28

Euroopa Kohus on sellega seoses täpsustanud, et määruse nr 1408/71 kohaldamisel on otsustav kriteerium vaidlusaluse sätte otsene ja piisavalt asjakohane seos nende seadustega, mis reguleerivad määruse nr 1408/71 artiklis 4 loetletud sotsiaalkindlustusliike (kohtuotsused, 18.5.1995, Rheinhold & Mahla, C?327/92, EU:C:1995:144, punkt 23; 15.2.2000, komisjon vs. Prantsusmaa, C?34/98, EU:C:2000:84, punkt 35, 15.2.2000, komisjon vs. Prantsusmaa, C?169/98, EU:C:2000:85, punkt 33, ning 26.2.2015, de Ruyter, C?623/13, EU:C:2015:123, punkt 23).

29

Asjaolu, et kinnipidamist käsitatakse siseriiklikus õiguses maksuna, ei välista, et määruse nr 1408/71 tähenduses ei saaks seda käsitada selle määruse kohaldamisalasse kuuluvana (kohtuotsus, 26.2.2015, de Ruyter, C?623/13, EU:C:2015:123, punkt 24 ja seal viidatud kohtupraktika).

30

Veel on Euroopa Kohus otsustanud, et maksud, millega ei maksustata töötajate töötulu ja tööotsijatasu, vaid mida arvutatakse varast saadud tulu alusel, võivad kuuluda määruse kohaldamisalasse, kui tehakse kindlaks, et maksudest saadud tulu kasutatakse otseselt ja spetsiaalselt teatavate sotsiaalkindlustusliikide rahastamiseks selles liikmesriigis (kohtuotsus, 26.2.2015, de Ruyter, C?623/13, EU:C:2015:123, punkt 28).

31

Samasugune järeldus tuleb teha niisuguste täiendavaid pensioniskeeme puudutavate kinnipidamiste kohta, nagu on kõne all põhikohtuasjas, kui kinnipidamistest saadud tulu

kasutatakse otseselt ja spetsiaalselt teatavate sotsiaalkindlustusliikide rahastamiseks selles liikmesriigis.

32

Niisugust tõlgendust toetab ka määruse nr 1408/71 eesmärk ja määruse aluseks olevad põhimõtted.

33

Selleks et tagada töötajate vaba liikumine Euroopa Liidus, lähtudes töötajate võrdse kohtlemise põhimõttest eri liikmesriikide õigusaktide kohaselt, on määruse nr 1408/71 II jaotises sätestatud kooskõlastussüsteem, mis reguleerib kohaldatava õiguse kindlaksmääramist eelkõige nende töötajate ja füüsilisest isikust ettevõtjate suhtes, kes erinevatel asjaoludel kasutavad oma õigust vabale liikumisele (vt selle kohta kohtuotsused, 3.4.2008, Derouin, C?103/06, EU:C:2008:185, punkt 20; 3.3.2011, Tomaszewska, C?440/09, EU:C:2011:114, punktid 25 ja 28, ning 26.2.2015, de Ruyter, C?623/13, EU:C:2015:123, punkt 34).

34

Kollisiooninormide süsteemi täielikkuse tulemusena piiratakse kõigi liikmesriikide seadusandjate pädevust määrata nende asjassepuutuva siseriikliku õiguse ulatust ja kohaldamistingimusi seoses isikutega, kelle suhtes see õigus kehtib, ja seoses territooriumiga, kus tekivad siseriiklike sätete õiguslikud tagajärjed (kohtuotsused, 10.7.1986, Luijten, 60/85, EU:C:1986:307, punkt 14; 5.11.2014, Somova, C?103/13, EU:C:2014:2334, punkt 54, ning 26.2.2015, de Ruyter, C?623/13, EU:C:2015:123, punkt 35).

35

Määruse nr 1408/71 artikli 13 lõikes 1 on selle kohta sätestatud, et isikud, kelle suhtes määrust kohaldatakse, alluvad ainult ühe liikmesriigi õigusaktidele, ja seega on välistatud võimalus kohaldada ühe ja sama ajavahemiku suhtes korraga mitme liikmesriigi õigusakte, välja arvatud artiklites 14c ja 14f nimetatud juhtudel (vt selle kohta kohtuotsused, 5.5.1977, Perenboom, 102/76, EU:C:1977:71, punkt 11, ning 26.2.2015, de Ruyter, C?623/13, EU:C:2015:123, punkt 36).

36

Sotsiaalkindlustusega seotud küsimustes on ühe liikmesriigi õigusaktide kohaldamise põhimõtte eesmärk vältida probleeme, mis võivad tuleneda mitme liikmesriigi õigusaktide samaaegsest kohaldamisest, ja välistada liidu piires liikuvate isikute ebavõrdne kohtlemine, mis tuleneks kohaldatavate õigusaktide osalisest või täielikust samaaegsest kohalduvusest (vt selle kohta kohtuotsused, 15.2.2000, komisjon vs. Prantsusmaa, C?34/98, EU:C:2000:84, punkt 46; 15.2.2000, komisjon vs. Prantsusmaa, C?169/98, EU:C:2000:85, punkt 43, ning 26.2.2015, de Ruyter, C?623/13, EU:C:2015:123, punkt 37).

37

Põhimõte, et kohaldamisele kuuluvad ainult ühe liikmesriigi õigusaktid, reguleerib siiski vaid olukordi, millele on viidatud määruse nr 1408/71 artikli 13 lõikes 2 ja artiklites 14–17, mis määravad kindlaks, milliseid kollisiooninorme igal juhtumil kohaldada tuleb.

38

Alates ajast, kui nõukogu 25. juuni 1991. aasta määrusega (EMÜ) nr 2195/91, millega muudetakse

määrust nr 1408/71 (EÜT 1991, L 206, lk 2), lisati artikli 13 lõikesse 2 punkt f, on põhimõte, et kohaldamisele kuuluvad ainult ühe liikmesriigi õigusaktid, kohaldatav ka töötajatele, kes on kutsetegevuse lõpetanud.

39

Antud juhul olgu märgitud, et määruse nr 1408/71 artikli 13 lõike 2 punkti f kohaselt on W. Hoogstadi kui Iirimaal elava pensionäri suhtes kohaldatavad selle liikmesriigi sotisaalõigusaktid ning teine liikmesriik ei saa tema suhtes eeskätt seoses täiendavate pensionihüvitistega kohaldada makse kehtestavaid sätteid, millel on otsene ja piisavalt asjakohane seos seadustega, mis reguleerivad määruse nr 1408/71 artiklis 4 loetletud sotsiaalkindlustusliike.

40

Seda järeldust ei kummuta määruse nr 1408/71 artikli 33 sätted, mille alusel on liikmesriigil õigus pidada pensionärilt kinni tervisekindlustusmakseid, kui liikmesriigi kanda on vastavate hüvitiste kulud.

41

Määruse nr 1408/71 artiklit 33 tuleb tõlgendada koos viidetega pensionäride ja nende pereliikmete suhtes kohaldatavatele määruse III jaotise 1. peatüki 5. jao artiklitele 27, 28 ja 28a, mis käsitlevad olukordi, kus pensionär saab kahe või enama liikmesriigi õigusaktide alusel makstavat pensioni, ja olukordi, kus pensionär saab pensioni üheainsa liikmesriigi õigusaktide alusel, kuid tal ei ole õigust saada hüvitisi oma elukohariigis (vt selle kohta kohtuotsus, 15.6.2000, Sehrer, C?302/98, EU:C:2000:322, punkt 26).

42

Seetõttu ei saa pensionäride õigusi käsitlevate materiaalõiguse normide – mis pealegi ei kohaldu lepingusätetel põhinevatele pensionidele – olemasolust järeldada (vt selle kohta kohtuotsus, 16.1.1992, komisjon vs. Prantsusmaa, C?57/90, EU:C:1992:10, punkt 20), et sellistelt täiendavatelt pensionidelt sotsiaalmaksete kinnipidamine oleks kooskõlas määruse nr 1408/71 artikli 13 lõikes 1 sätestatud põhimõttega, et kohaldamisele kuuluvad ainult ühe liikmesriigi õigusaktid.

43

Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb esitatud küsimusele vastata, et määruse nr 1408/71 artikli 13 lõikega 1 on vastuolus sellised õigusnormid, nagu on kõne all põhikohtuasjas, mis näevad ette täiendavate pensioniskeemide hüvitistelt maksete kinnipidamise ning millel on otsene ja piisavalt asjakohane seos seadustega, mis reguleerivad määruse artiklis 4 loetletud sotsiaalkindlustusliike, kuigi selliste täiendavate pensionide saaja ei ela selles liikmesriigis ja tema suhtes on määruse artikli 13 lõike 2 punkti f kohaselt kohaldatavad tema elukohaliikmesriigi sotsiaalõigusaktid.

Kohtukulud

44

Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kümnes koda) otsustab:

Nõukogu 14. juuni 1971. aasta määruse (EMÜ) nr 1408/71 sotsiaalkindlustusskeemide kohaldamise kohta ühenduse piires liikuvate töötajate, füüsilisest isikust ettevõtjate ja nende pereliikmete suhtes (muudetud ja ajakohastatud nõukogu 2. detsembri 1996. aasta määrusega (EÜ) nr 118/97 ning muudetud nõukogu 29. juuni 1998. aasta määrusega (EÜ) nr 1606/98) artikli 13 lõikega 1 on vastuolus sellised õigusnormid, nagu on kõne all põhikohtuasjas, mis näevad ette täiendavate pensioniskeemide hüvitistelt maksete kinnipidamise ning millel on otsene ja piisavalt asjakohane seos seadustega, mis reguleerivad määruse nr 1408/71 (muudetud redaktsioonis) artiklis 4 loetletud sotsiaalkindlustusliike, kuigi selliste täiendavate pensionide saaja ei ela selles liikmesriigis ja tema suhtes on määruse (muudetud redaktsioonis) artikli 13 lõike 2 punkti f kohaselt kohaldatavad tema elukohaliikmesriigi sotsiaalõigusaktid.

Allkirjad

(*1) Kohtumenetluse keel: hollandi.